

Observatoriu ese de doue ori in septembra, Miercură si Sambată.

Prețiu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multa pe anu; — trimis cu postă in lăinrulu monarhie pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. său 22 franci, pe 6 luni 5 fl. său 11 franci. — Numeri singurati se dau căte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anul IV.

Nr. 74.

Sibiu, Sambata 12 24 Septembre.

1881.

Baronulu Stefanu Kemény si romanii.

Motto: De mortuis aut nihil, aut verum.

In Nr. precedente premiseram cauș'a, pentru care trebue se ne interessam cu totii de trecutul, de biografie a baronului Stefanu Kemény dela Ciumbrudu. Ori-candu s'a pronuntiatu in Ardealu de 33 de ani acestu nume, s'a intielesu sub elu totdeauna si acea partida aristocratica, care a fostu din principiu vrasmasia pe fația a libertatilor publice si aparatoriile pe vietia pe mōrte a privilegiului, a prerogativelor, aproape in sensul in care se spunea odiniōra despre unu mare aristocratu austriacu, că ar fi disu: omulu incepe a fi Omu numai dela baronu in susu, adeca baronu, vicomte, marchis, comite, duce, principe, archiduce, rege, imperatu; toti ceilalti omeni au ceva forma de omu, in realitate inse sunt buni numai că se' pui in jugu sau in hamu si se dai cu biciulu in ei. Se afla in epoca nostra o multime de familii aristocratice, educate si instruite in spiritu adeveratu christiana si humanitaria, in cătu se se ascundia de inaintea lor multi omeni esiti din classile midiulocii si inferiore ale societatiei, tinuti prin scole cāte 10—15 ani, remasi inse barbari si brutalii, din cari apoi se alegu tirani mai blasteri decătu aristocratulu celu mai selbaticu.

Br. Stefanu Kemény nu era nicidecum dintre aristocratii dedati a prinde lucrurile cu manusi albe glacée. Noi inse nu avem a face cu manierele nimenui, dara avem cu atătu mai virtosu a ne ocupa de ur'a inflacarata, cu care numitul aristocratu urmarise in tota vieti sa pe romani, de setea nestinsa a resbunarei lui si de funestele si in veci blastematele urmari ale aceleia.

Prea puținu vomu dice dela noi, ci vomu purcede mai totu pe urmă descripsiunei biografice publicate in „Pester Lloyd“ suplem. din 16 si 17 Sept. de d. Carolu Oetvös, deputatu in diet'a Ungariei, fostu amicu si confidentu alu baronului Stef. Kemény; vomu adauge si cāte-ceva din schita biografica publicata in „Pesti Naplo“ dela 18 Sept.

Se intielege de sine, că unu amicu că Oetvös afla in baronulu Stef. Kemény una din figurele mai nobili, caracteru, patriotismu, bunatatea ānimei, curagiu cu totulu estraordinariu, calaretu care imită pe br. Nicolae Vesselényi, economu fōrte bunu, omu fōrte milosu cātra fete, pe care le crescea si apoi le marită, dara nu le dicea fete, ci „Crocodilu“. Tipu originalu de aristocratu unguru, care se portă numai in costumu ungurescu si fugea de atmosfer'a curtiei imperiale, pre candu amiculu seu bar. Wenckheim ajunsese ministru; bunu economu, dara uritoriu de civilisatiunea europēna, din care nu a voit u se accepte altu-ceva, decătu umbrel'a sau ploariulu (Regenschirm).

Se vedemu acum, cu ce exemple minunate ilustrédia biografulu Oetvös virtutile, nobilitatea si humanitatea lui Stefanu Keményi. Eta cu ce.

Ur'a baronului Stefanu Kemény asupra valachioru (romanilor) era mai mare si decătu a lui Vesselényi; elu niciodata nu'i numia valachi sau rumâni, ci ii numia in batjocura „Romanî (Römer, Romaiak)“. Ori candu esia acestu cuventu din gur'a lui, esprimă ura si despretiu absolutu. Nici relatiunile timpului modernu, nici mustarile si glumele piscatorie ale lui Deak, nici bunatatea ānimei (?) si spiritul seu luminat (?) nu au fostu in stare se stinga din elu acea ura neampacata. Intru acăsta elu a fostu necorigibile.*)

*) In testulu originalu asia: „Doch hasste er die Walachen um Vieles mehr als Wesselényi; er nannte dieselben nie Walachen oder Rumänen, sondern bezeichnete sie spottweise als „Römer“. Wenn das Wort aus seinem Munde kam, so drückte es Hass und die tiefste Verachtung aus. Weder die Verhältnisse der

C. Oetvös se incercă se escuse acea ura turbata, cu care Stefanu Kemény intimpinse pe romani in tota vieti sa, cu scenele sangerose din anii 1848/9, anume cu arderea si devastarea Aiudului, cu devastarea mosiei sale Ciumbrudu, cu omoruri multe, cu rapirea cailor si cu rapirea sabiei aflate in momentul lui Simionu Kemény (Comanu), carele cadiuse in batalia turcesca dela satul St. Imbru sub comand'a lui Ioanu Corvinu.

Atătu e totu ce pote produce Oetvös spre a escusa ur'a paganescă a lui Stef. Kemény? Dara fapte de acestea potu se produca romanii de o miie de ori mai multe din tota tiéra si per eminentiam din comitatul Albei, din capital'a sa Aiudu si din alte orasie ale acelui comitat, spre a'si escusa crudelitatele loru din a. 1848/9. Dara Oetvös se prinde si se deminte elu insusi prin alte fapte, pe care le comunica mai la vale. Asia de ex. elu dice, că Stef. Kemény a urit pe romani si mai cumplit decătu br. Vesselényi. Aci noi credem lui Oetvös pe parola; numai cătu Vesselényi orbulu a perit in tōmn'a anului 1850; asia dara ur'a ambilor oligarchi contra romanilor este multu mai vechia decătu devastarea Aiudului si a mosiei dela Ciumbrudu. Vesselényi nascutu in 1794 fusese crescutu in ura vrasmăiesca in cas'a parintesca contra austriacilor si totodata contra romanilor. Totu asia a fostu crescutu si Stef. Kemény, atătu la parinti, cătu si in colegiulu dela Aiudu, elu si toti fratini sei. Acea ura este traditionale, mostenita dela mosi si stramosi; proba invederata multimea de legi din acesta tiéra pana in 1848 si dela 1867 pana in dio'a de astadi.

In a dō'a parte a reminiscentelor sale C. Oetvös dupa-ce spune că Stef. Kemény era unu capu originalu, sau cum dice romanulu, omu intr'o urechia, care nu voiă se scia de nici-o disciplina si de nici-o eticheta din cāte se observa in societati, apoi si avea passiune se arate pe fația urgi'a si despretiu seu. Pe femei le numia crocodilu, pe barbati cari cadeau in urgi'a lui ii titulă cu „polgártárs“, concetatiene, Mitbürger, prin urmare pe popii si pe dascalii romanesci, pe executorii de dari, pe advocationi lenesi, că si pe agentii (kortes) dela alegeri ii urgișă totu intr'o forma si ii titulă in batjocura cu „polgártárs“. Pe furi ii numia democrati, firesce cu scopu de a'si manifesta urgi'a sa cātra democratia, cātra demos-poporu. Pe concessionarii caliloru ferate din dilele fratiilor Wahring (englesi) ii numia totu democrati, adeca pe limb'a lui aristocratica: hoti.

In un'a din chiliile sale avea o tabla negra, pe care isi scria idei de ale sale din cele mai sarcastice, de ex.: „Asia dara numai Franciscu Deák este omu de omenia“. — „Transilvania trebue se pera, din cauza că Romanii (Romaiak) aducu bōla de vite din Orientu“. — „Acestu profesor X din Aiud este unu mare magariu“ etc.

Cele ce insira Oetvös de aci mai la vale despre heroismulu lui Stef. Kemény din dilele dela Aiudu si Ciumbrudu, sunt numai fanfaronade, pe care ile voru crede numai baiatii si femeile. Din totu, nici-una nu este asia cornurata că fabula unde se spune, că Stef. Kemény a trecutu calare numai cu unu husariu alu seu printre trei sute de romani armati, că si cum ar trece preste vreo baltocă sau noroiu, fara că romanii se fia cutediatu a'lui atacă. „Apuca numai biciulu baiate, că-ci acestia sunt numai valachi“, ar fi disu baronulu cātra husariu. Minciumi cocisesci.

neueren Zeit, noch die Erinnerungen und Witze Deak's, noch auch seine Herzensgüte und sein erleuchteter Geist waren im Stande, diesen unversöhnlichen Racenhass in ihm zu ersticken. Darin war er unverbesserlich.

Freilich waren die Erinnerungen der Jahre 1848/9 fürchterlich gewesen und wenn er von denselben sprach, brachte er gewiss auch Jener Blut zum Schäumen, welche die finsternen Gefühle des Racenhasses nicht kannten.

Ori-ce inserate,

se plătesc pe serie său linia, cu titere meritate garnită, la prima publicare cāte 7 cr., la a doua si a treia cāte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesu-rul publiei.

Prenumeratiile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiiile postei statului, addressate de a dreptul la Redactiunea Diariului.

„Observatoriu“ in Sibiu.

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

18110

O B S E R V A T O R I U L U.

Dnia-sa a espusă:

1. Façadă unui mare și frumosu otel, carele s'a edificat în anul trecut la Bocșia-mont. sub conducerea și după planurile tenerului arhitect român. Façadă e concepută în stilul Renaissance, cu balcoane și diverse ornamente. La zidirea acestui otel au laborat aproape fără excepție numai Români, începându dela zidari și lemnari, până la sculptori de piatră și constructori de garduri artificiale de fier pentru balcoane.

2. Façadă unui palat cu două etaje, asemenea în frumosul stil renascentist.

3. Planurile bisericelor romane gr. or. dela Denta și Sudriasiu-Jupani din Banatul aflat în construcție sub conducerea arhitectului A. Diaconu.

4. Planurile scălei din Sudriasiu.

5. O colonadă lucrată în tisă.

6. Proiectu pentru un monument triunfal (postament, coloană acoperită cu sculpturi și deasupra o acuila) lucrată în sepia.

7. Vestibulul la o villa de I-mul rang.

8. Construcția unui coperis modern, desenmul și determinarea dimensiunilor pe cale grafică.

9. Detaliile unui coperis, după sistemul franciscan Polonceau.

10. Diverse concepții arhitectonice.

Din specialitatea strictă inginerică domnului Diaconu a spus următoarele:

a) Proiectul perfect al unei căli ferate, adecă situației, profilele, podurile, tunelurile etc. din preună cu totă specificările de spese pentru finanțare obiectu.

b) Un pod mare, construit după sistemul american Howe.

c) Diferite poduri de lemn, fier și piatră, în parte deja edificate, altele numai proiectate.

d) Proiecte de canalizări și irigații, mori și diverse mașini, planuri și specificări de spese.

Cu această ocazie observăm, că domnul Diaconu este unicul inginer român din Banat, carele după ce să-a terminat studiile, să-a asiediat acasă între consangenii săi, să nu a trecut în România, că mai mulți dintre colegii săi.

Fără interesante din punctul de vedere tehnic sunt obiectele trimise la expoziție prin domnul Nicolae Cotisiu din Feneșiu super. și anume: modelul unei mori (Nr. 1498), al unui steampu*, un coperis de casă, și modelul unei fontane (Nr. 1499—1501).

Stereometrul inventat de domnul inginer Puscariu din Craiova, face totă onoarea corpului de ingineri români. Foile romane și neromane deja său pronuntiați în mod fără laudatoriu despre această invenție a unui teneru inginer român.

Modelul unei mașini de ventu spus prin domnul Stoica din Sibiu, bucurosu l-am deservit mai de aproape, dar, nepotendu-se face această între marginile angustului spațiu ce ne stă la dispozitione, ne vedem constrinsă să avem pe acei dni, carii se interesează mai de aproape de această mașină, la broșură publicată prin domnul Stoica. Era domnului inventatorului să dorim succesi bună introducerea invenției în practică.

Dela adunarea generală a Asociației transilvane etc.

Că continuare la actele publicate în Nr. 67 alu „Observatorului“ reproducem aici după „Transilvania“ încă și procesul verbal din diaoa a treia în care său luat deciziunile cele mai multe și în parte prea semnificative, anume și în ceea ce concerne bugetul, unde astădată său considerat unele ramuri ale culturii, care până aci erau cotite la o parte prin altele. Intelegem aci în linia prima educatiunea tinerimii noastre femeiescă încuragiarea la cultivarea artilor și a catorva profesioni de industria superioare și multe altele.

Procesul verbal Nr. III luat în sedința a III a adunării generale XX a Asociației transilvane pentru literatură română și cultură populară română în Sibiu, luni în 29 august st. n. 1881 sub presidiul ordinariu sună:

XII. Cetindu-se procesul verbal din sedința II dela 28 august, același pe lângă o mică observație:

— Se verifică de către adunare.

XIII. Presidiul comunica adunării cuprinsul dela două telegramă, unul dela Lugosiu, subserisul de către 10 membri ai comitetului, era altul

dela Craiova, subserisul de 9 profesori și alți bătrâni. În ambele telegramă Asociația transilvana, pre lângă ce este felicitată pentru progresele produse la poporul pe calea culturii, și doresc un viitoru și mai prosperu.

— Aceste telegramă se iau spre placuta sciintia, și se alătură la acte.

XIV. Secretariul depune pe masă adunării o mică colecție numismatică de monede, în partea cea mai mare din secolele 18—19, de aramă și 13 de argint, donați Asociației de către doi membrii, carii vor su remana cu totul necunoscuti, face totu-odata cunoscutu, că ia promis și o dama căteva monete vechi, dar și domnei ei voiesc se remana anonima.

— Conclusu. Monetele donate se se adaugă la ceea cealaltă colecție și se se trăce la registru.

XV. Avându se trăce adunarea la discuție celoru mai importante afaceri ale sale prevideute în programă, presidiul invita pe adunare, că spre a potă votă în regulă și a se controla voturile de către presidiu, d-nii membrii actuali se ocupă locu în partea salei, care este mai apropiată de măsă presidiale, era nemembrii se se retragă în celealalte.

— Se intempla intocma.

XVI. Presidiul pună la ordinea dilei raportulu comisiei de trei, insarcinata cu luarea în revizuire a fondurilor și cercetarea întregului ratiocinii de preste anu.

Raportorul acestei comisii, dlu avocatul Ioanu Romanu citindu intregul raportul, din care se cunoște regularitatea observată în portarea contabilității, cere dela adunarea generală în numele comisiei aprobarea ratiocinii și recomanda a se dă dui cassariu absolutoriu bine meritatu.

Dupa aceste luandu cuvintul dlu Mezei, observă între altele, că multi membrii nicidcum nu platesc taxele (cotisațiiile) regulat, apoi cere pentru cassariu recunoștința protocolară.

Relativu la neregulat'ă platire a taxelor, biroul recunoște acestu reu, — reflectă înse la mai multe mesuri luate în cursul anilor, spre a delatura reulu acesta și că anume în anul prezent se si cunosc urmele acelora din sumele mai considerabile incassate dela membrii, atât în taxe, cătu si fonduri dela membrii fundatori, precum se vede din ratiocinii tiparit și impartit la membrii.

Incătu pentru recunoștința protocolară, dlu V. Babesiu e de parere, că natură lucrului și usul cere, că aceea se se votă totu numai la căte trei ani comitetului, dacă acesta o va fi meritandu.

Dupace cassarii multiamesece adunarei pentru recunoștere, o róga că aceea se nu se trăce în procesul verbal.

— Adunarea decide să dă absolutoriu comitetului.

XVII. Dupa mai multe discussii prealabile, care se intorcea mai multu împregiurul nexului firescu ce existe între elaborările comisiei, presidiul pună la ordinea dilei pe alu comisiei prevedute la p. 6 alu programei din diaoa antaia, compusă din cinci membrii, spre a examina propunerii, proiecte, suplice. Aceleia erau 11 trecute în partea cea mai mare dela comitetu la comisie, era unele intrate de a dreptulu. Dupace dlu raportor Andrei Cosma dete lectura raportului comisiei, presidiul puse în discuție punctul de punctu fiacare propunere și opinie sustinută de aceea, și anume:

1. Rogarea fotografului Alexandru Rosiu din Clusiu, care cere stipendiu de v. a. fl. 200 spre a se perfectiona în artele fotografiei.

Comisia este de parere, că acea suplica se se transpună la comitetu, spre a o luă la timpulu seu în considerație.

Dupa discussii de principiu, adunarea decide în sensul opiniunei sustinute și de comisie, că suplica și petitionii de natură acesteia se se transpună la comitetu, prin urmare și suplica lui A. Rosiu.

2. Suplica studentului Alexandru Popoviciu recomandată de către dlu administrator protop. J. Busdugă pentru unu stipendiu, că se păta studiu la cursul de medicina sau de drepturi.

Comisia este în sensul conlusalui anterior, de parere, că și acă suplica se fia relegată la comitetul Asociației, că la organulu seu executiv, a carui una din missiunile principale este a publica concurse de stipendie și ale rezolvă pe acelea între marginile bugetului votat de către adunare, și după cumpărarea posibile a tuturor împregiurilor, fiacarui suplicant.

— Conclusu. Adunarea decide a se transpune și acăstă suplica la comitetu.

3. Suplica lui Jacobu Ioanu sodal de pantofarii în Budă-Pestă, care cere ajutoriu de bani, că se păta intră în institutul numit Scăla specială de caltiaminte. Comisia este pentru denegarea ajutorului cerutu, din cauza că starea financiară a Asociației nu permite împartirea de asemenea ajutorie.

Adunarea îndreptă suplica lui Jacobu Ioanu la comitetu.

4. Ioanu Kiss, sodal de mesariu în Turda, se róga a i se conferă unu ajutoriu.

— Suplicantele se îndreptă la comitetu.

5. Ludovicu Mehescu, medicinist în anul IV-lea cere unu ajutoriu, eventualmente împrumutu de 300 fl.

Comisia examinându calculii eminenti ai potențelui, cum si lipsele cu care luptă acelu teneru, este de opinie a i se acordă unu ajutoriu de 200 fl. v. a.

— Conclusu. Suplica lui Ludovicu Mehescu se transpune la comitetu spre luare în considerație.

6. Despartimentul alu XI-lea alu Asociației transilvane din Simleul Salagiului cere unu ajutoriu de 200 fl. v. a. pentru scăla de acolo, fără care elementul românesc din acea localitate este în pericol invaderat de a disparea cu totul.

Considerându marile interese de cultură populare românești din acel oras și regiune, la care acea școală este chiamată a conlucră, comisia propune a i se acordă unu ajutoriu de 100 fl. v. a.

— Adunarea recomandă petiția despartimentului XI la comitetu, spre luare în de aprofundare considerație la împartirea ajutoriilor care se vor votă pentru școlă.

7. Despartimentul XII din Desiu cere ajutoriu pentru școală din Lapusiu ungurescu; comisia propune a i se acordă 100 fl. v. a.

— Adunarea consimte și o recomandă comitetului spre luare în considerație.

(Va urma.)

U n g a r i a .

— Budapest. De candu s'au terminat manevrele cele mari, ministrii din ambele parti ale monarhiei tinu sedințe dese, atâtă particularie, cătu si comune. Că si în alti ani, asia si acumă materă cea mai bogată pentru discuții și ferebinti și chiar violentă o dău pozițiile bugetului comun, în care la locul antaia stă firesc budgetul armatei. Este scitu, că ministrul de resboiu alu armatei comune cere pe fiacare anu totu mai multe milioane, adecă esel. sa spune pe fiacare anu chiar fără voiă sa, că nu se increde nicidcum în vorbe dulci de pace lungă. Se spune că de sigur, că si astădată se voru cere pentru armata cu căteva milioane mai multu. Din partea noastră, fără a vedea preliminariul nouui bugetu pe a. 1882 suntem fără aplecati a crede în crescerea lui, din cauza că afiam lucru prea firescu, că cu căta intelegeră cordiale a celor trei imperati, nici MM. LL. nici nimeni se nu poate crede în pace pe ani înainte, nici în afară nici în lăintru. Repetim cele dise altădată: pacea de astădată este numai unu armistit. Impace la căte două locuri, fără focul se aprinde la alte trei. Apoi unguri pare că sunt farmecati, că se înrămasă în inadinsu, pe anu ce merge, totu mai multu pe poporale conlocuitoare, tractându-le fără nici-o excepție că pe străine, lipsite de ori-ce dreptu national-politic, vrămasie declarate, pe care înse totu ei le provoacă înadinsu în căte moduri, că se fia constrinse a lua poziție de aparare.

Cu ocazia alegerilor dietali din Croația, terminate abia în septembrie trecuta, ungureni s'au amestecat în acelea și le-au influențiat din respoteri asia, că gubernul a scosu majoritate imputorială. Cu atâtă înse ungureni totu nu'si ajunseră scopulu, din cauza că daca partidul banului Pejacevich a invinsu pe cea radicală și separatista care nu mai vră se șia nimic de Ungaria și de nici-o legătură cu densa, fără că se sufere pe ministeriul ungurescu a calca mai în lăintru preste pragă, precum și place fără a face ori-candu i se dă ocazie. Rea frățietate acea magiaro-croată.

* Sfârmatorul de petrii minerale.

— Serbi se prepara la Carlovitiu pentru alegerea de patriarchu nou in locul repausatului Ivascoviciu; acolo inse s'a invrasmasit din nou si forte uritu calugarii cu mireni. Este sciu, ca atatu dupa Declaratorium illiricnm din a. 1779 catu si dupa respicatele cuvinte din legea dela 1868 congresulu serbescu trebue se fia compusu din $\frac{2}{3}$ mireni adeca 50 si din $\frac{1}{3}$ adeca 25 preoti, cu totii 75. Calugarii inse si alti preoti adunati mai de curendu in conferentia numerosa, preparara unu memorandu catra monarchu, in care ceru cassarea influentiei preponderante a mirenilor si reducerea numerului alegatorilor la 40 de persoane. Cu alte cuvinte, clerulu serbescu declarata procedura de pana acum anticanonica, peccatoasa, eretica. Din contra, pe mireni ii audi strigandu in gur'a mare, ca cleru mai abusivu, escessivu, raptoriu si in parte chiaru antinationale ca clerulu serbescu raru vei mai afla altul. Averile bisericesci a le serbiloru din Ungaria si Croatiu ajungu la 10 milione fl., daca nu trecu; daca parte mare a veniturilor s'a dilapidatu pana acuma de catura calugarii cei grasi fara nici-unu folosu. Asia serbii deschidu ministrulungurescu porta larga, pana si usile imperatesci dela altariu, ca se intre de a dreptulu in sanctuarilu loru. Asia se patia toti cati nu sciu se pretiuiesca ceea ce au, si se fura ei insii pe sine.

Romania.

„Siebenbürger deutsches Tageblatt“ din Sibiu publica dilele acestea din Romaniu doi articlui, cari in partea loru cea mai mare se occupa cu cestiuni national-economice. Noi pana acuma nu prea eram dedati se citim in diariile germane si magiare despre Romaniu laude precum sunt cele din „S. d. Tageblatt“; era mai alaltaeri intr'o societate germana compusa din barbati fruntasi ni se facu intrebarea, daca potu se fia adeverate impartasirile lui „Tageblatt“, daca emigra in adeveru atati ardeleni din tote trei nationalitatile, daca isi afla toti panea de tote dilele, daca comerciul Romaniei este asia de intinsu precum se dice, daca totu se mai facu in Romaniu cali ferate, daca strainilor nu li se impune invetiarea limbei romanesci cu furca de feru, ca cea magiara, pe la noi, si asia o multime de alti „Daca“. Ce eram se le respundem la atatea intrebari? Ca se tinemu prelegeri lungi, se coregemu si unele erori ale corespondentului, ne lipsesce timpul; deci le responseram camu asia: Lenesii, betivii, hotii, insielatorii, naucii si hebeucii, daca mergu in Romaniu, mai curendu sau mai tardu disparu, pieru toti fara urma, care de forme si golata, care in temnitia. Din contra, omenii destepi, munecitori, onesti, nebeticivi, cati cunoscu bine profesioni folositorie, prosperedia forte bine si facu averi, pentru laborea onesta in Romaniu se cauta si se platesce bine. Comerciul nostru de aici nu se poate asemenea intru nimica cu alu Romaniei. Noi amu trebui se finu o tiara din cele mai bogate, daca afurisitele nostre relatiuni internationale, interne si externe, sunt de natura ca se ne innece in unsorea propria. Este prea adeverat, ca de candu sti in capulu mesei asia numita partida rosia (mai exact: nationala liberala), interesele la capitaluri imprumutate, din ce fusesera inainte cate 10% cu hipoteca, 12% intre comerciantii cei mai solidi, de aci incolo 18 pana la 36%, astazi au scadiutu la 5—6%, si celu multu 8%, pe hipoteca si la banci, precum se poate vedea din publicatiunile de tote dilele, era intre usurari si asia numiti zaraf (schimbatori) li sa deochiatu tare rapacitatea loru. In fine voindu noi a termina, mai adaoseram, ca Romaniu nu e prete lume, cine nu crede, se merge si se vedia cu ochii sei, si ca noi amu dori, ca toti fruntasii sasilor de prin cetatile Brasovu, Sibiu, Seghisoru se se convinga din autopsia, si apoi intorcenduse din Romaniu, se dea cu totulu alte informatiuni si lectiuni la concitatienii loru.

Pentru ca si lectorii nostrii de dincocce se si faca o idea catu mai chiara despre activitatea actuale national-economica din piatile Romaniei, ar trebui se publicam unu volumu intregu. Pentru acum fia de ajunsu numai doue exemple, si anume la locul antaiu asia numita casa de depuneru, sau ceea ce se numesce la noi pe nemtiesce Depositencassa, in care se depunu, de ex. sume ce stau sub judecata, sume sequestrate, sume care au destinatiunea loru, inse pe unu terminu mai tardiu. In acea cassa de depuneru din capitala fieri mai inainte se aflau celu multu 100 milioane franci preste anu, astazi intra in cateva luni

preste 70 milioane, care apoi se dau imprumutu la cine'i trebue, au ajunsu inse ca se nu prea aiba cui se i dea. Dara se ascultamu pe „Curierul finanziar“ din 18 Septembre n.

— Comptul cassei de depuneru pe trimestrul Aprilie. Serviciul cassei de depuneru si consemnatuni ne da in diariul oficialu dela 3/15 Sept. contul generalu alu operatiunilor efectuate in cursulu lunilor Aprilie, Maiu si Juniu 1881.

Acestu comptu constata urmatorea situatiune: Depuneru efectuate in cursulu trimestrului lei 78,216,251 bani 26, din cari 14,095,499.20 in numerariu si 64,120,752.06 in efecte si obiecte, contra 67,556,988.41 numerariu si valori, restituite depunatorilor.

Procente la sumele imprumutate si taxele de conservare s'a urcatu la cifra de lei 214,578.24, era procente platite de cassa depunatorilor si taxele restituuite, au fostu de 108,189.50.

Tresorerii primiti dela alti casieri lei 6,646,159, contra 6,494,343 trimisi.

Sau datu cu imprumutu in cursulu trimestrului lei 8,483,459 si s'a reimbursatu din imprumuturi lei 4,962,075.61. Diferint'a intre sumele imprumutate si cele reimbursate este deci de lei 3,521,384.

Totalulu imprumuturilor in fiintia efectuate de cassa de depuneru la 30 Juniu din urma, era de lei 26,451,787.37 contra lei 22,930,403 la 31 Martiu trecutu.

Saldu in numerariu la 30 Juniu 1881 era de lei 2,539,449.09 si 119,691,534 in efecte, acte si obiecte depuse spre conservare.

Cheltuielile de administratie ale trimestrului au fostu de lei 44,224 bani 42.

Numerariul in cassa deci fiindu in destulu de abundante la acea epoca, si inca mai puinu cerutu in lunile Juliu si Augustu, consiliul de administratie alu cassei a trebuitu se avisedie la mesurile necessarie pentru plassarea mai intinsa a fondurilor disponibile. Una din aceste mesuri care s'a luat in cursulu septembriei, a fostu reducerea dobendei dela 5% la 4% pentru imprumuturi, dobenda egala cu aceea a Bancei nationale. E de observat ince, ca cu tota aceasta egalitate aparenta, conditiunile impuse imprumuturilor de legea cassei de depuneru, fiindu multu mai grele decatua aceleia ale Bancei nationale, reducerea taxei dobendei va avea o influentia nu in destulu de mare asupra crescerei imprumuturilor acelei casse.

Modificari dara in insasi legea organica a cassei de depuneru trebuesc facute, daca voiesc a se da o impulsione simtitorie plassarei fondurilor ei disponibile.

— Banc'a nationala a Romaniei; — situatiunea sumara a Bancei si a sucursaleloru sale din 31 Aug. 1881.

Activu.		
Cassa	{ Numerarie 27,490,765.61	29,928,935.61
	Bilete de Banca 2,438,170.—	
Efecte de incassatu .		46,142.10
Portofoliu	{ Efecte sco- mptate 1,207,286.59	17,193,955.43
	Dtto in su- cursale 7,114,205.01	
	Dtto stra- ine 8,872,463.43	
Cupone scomptate		43,558.50
Avansuri asupra efectelor gar. de Statu	16,735,100.—	19,768,143.—
Dtto in sucursale	3,033,043.—	
Avansuri asupra ling- urilor	479,197.50	484,257.50
Dtto in sucursale	5,060.—	
Cheltueli de administratie ale Centralei si sucursaleloru		107,017.57
Mobiliaru si machine de imprimaria		211,197.95
Efecte publice		7,953,363.50
Diverse compturi debitore		29,188,419.96
Totalulu Activului		104,924,990.72

Passivu.		
Capitalu		12,000,000.—
Bilete emise de Banca		54,240,520.—
Compt. cur. { Bucuresci 3,453,861.81		3,501,216.93
	Sucursale 47,355.12	
Profitu si Perdere		1,352,480.29
Dobenda si Beneficii diverse		231,499.30
Diverse compturi creditore		33,599,274.20
Totalulu Passivului		104,924,990.72

4% Scomptul efectelor de comerciu

4% Dobenda la avansuri pe efecte garantate de Statu.

P. siefulu serviciului comptab. D. Ionescu.“

— Canalisarea stradelor orasului Bucuresti. La 4.1 Sept. cur. a avut locu, in sal'a Otelului municipalu din Bucuresti, licitatiunea pentru construirea canalurilor in valore de 5,000,000 franci.

Siepte concurrenti s'a presentat la aceasta licitatiune.

Societatea romana de constructiuni s'a oferit a executat lucrările cu 10% sub devisu.

Compania Papadopulo cu 3 $\frac{1}{2}$, la suta sub devisu. Cass'a Gaiser cu 14 $\frac{3}{4}$ la suta. Compania Marsiliense cu 15 la suta. Johann Süss cu 4 $\frac{1}{2}$, la suta. Guilm Freind cu 12%. Holzmann cu 4 $\frac{2}{3}$ la suta.

S'a mai citit si ofert'a cassei Bernadet et Comp. din Parisu, care se oferea cu 14.60 la suta mai josu decat in devis. Aceasta oferta inse nefiindu insozita de cautiunea necessaria, n'a potutu fi luata in consideratie.

Union-Bank din Vien'a a avut si ea propunerea sa prin dnulu Schally. Propunerea inse ne avandu caracterul unei oferte seriase, a fostu parasita chiaru de propuitorulu seu dn. Schally, care la invitatiunea Primariului, s'a constatat a nu fi prezente la licitatiune.

Primari'a a confirmat licitatiunea asupra Companiei Marsiliense de cimentu din Marsilia, representata prin d. Eugène Regnier, recomandatul Bancei Marmorosiu Blanc et Comp. din Bucuresci.

— O noua circulara a dnului C. A. Rosetti. Dnule prefectu! Sun informatu, ca cele cuprinse in circularele mele au remas inca numai nesce simple dorintie.

Dnii subprefecti noui si vecchi, nu si visitedia comunele, nu veghiedia portarea primarilor si a notarilor, nu si implinescu, in fine, cu iubire si devotament inalt'a loru missiune.

Atragandu-se atentia in aceasta privinta, amintescu ca timpulu in care voiu incepe revisiurile sosesc, si ca voiu destituui si publica pe cei cari nu si voru fi implinitu datoria.

Primiti, dnule prefectu, incredintarea distinsa mele consideratiuni. Ministrul C. A. Rosetti.

— Congresulu studentilor. Alaltaeri au plecatu la Pitesti studentii cari s'a inscris in partea la congresulu ce s'a decis a se tine este timpu in numitul orasius.

Orasienii din Pitesti intr'o adunare ce a avut locu dilele trecute, au alesu, ne spune „Cultur'a“, unu comitetu care se efectuedie plat'a cheltuielilor studentilor, cum si unu subcomitetu insarcinatu cu conducerea studentilor pe la cuartiruri.

Sum'a depusa de catura comuna si judetiu, pentru intempinarea cheltuielilor acestei serbari, este de 3.500 lei.

— Tinerimea romana academică din Sibiu a felicitat congresulu studentilor universitari dela noi, prin urmatorea telegrama:

„Salutam congresulu intrunitu; dorim resultatu stralucit. Siliti fiindu a ne supune fortiei maiore, considerati-ne pe toti in midiuloculu vostru.

„Traiesca tinerimea romana si intreprinderile nobile, nationale, culturale.“

— Dnulu I. Nadejde, professoru la licentu din Jasi, a fostu destituitu pentru motive ca si-a compromis demnitatea caracterului seu:

1. Prin propagarea in classa a ideei straine cursului ce era insarcinatu se faca;

2. Prin propagarea printre scolarii neverstnici ai scolelor primare, secundare si ai Universitatiei din Jasi, a tuturor ideilor ateiste si socialiste;

3. Prin distribuirea la copii de brosuri si carti socialiste;

4. Prin insuflarea intre elevii si studentii acelei urbe a unui spiritu de indisciplina si disordine, care este adeverat a causa a tuturor turburarilor ce s'a ivit in primavera anului curentu, printre diversele asediamente de invetiamentu publicu si privatu din Jasi, si in fine, prin alte acte totu atati de grave, cari compromisu cu desevirsire demnitatea caracterului unui professoru publicu.

(Dupa Resb.)

Din afara.

Convenirea imperatilor la Danzig inca totu mai arunca valuri mari in Europa, si acea convenire este adusa in legatura strinsa cu ceealalta convenire de mai inainte a imperatului nostru cu imperatulu Germaniei la Gastein. Cei mai buni politici straini stau se jure, ca toti trei imperatii s'ar fi invoit in trei sine la nisice scopuri mari. Aceasta inse nu le place ungurilor, precum nu le place moroata. Dupa ei monarchulu Austro-Ungariei se le faca pe voia, se stea totu in certa cu rusii. Maiest. sa inse ridică si estimu unu toastu prea frumosu in dia'a de S. Alexandru pentru sanetatea „amicului“ seu imperatulu Alexandru III. Se scie ca muscalii considera dualismulu ca unu periculu pentru ei, in catu adeca ei credu, ca ungurii lucra

pe man'a Poloniei si'i dau sperantia, că se ajunga si acăsta celu puțin la unu dualismu.

— Din Americ'a veni o scire prea funesta, carei gubernele si poporele Europei ii dă mare importantia. Garfield, presedintele republicii nordamericane, asupra caruia pusease unu francesu fanaticu anume Guiteau, după suferintie crunte de diece septemani si după tōte incercările medicilor de a'lu tīnē in viētia, in nōptea din 19 Septembrie isi dete sufletul. Importanța ce se dă acestui asasinatului isi are causele sale, intre care stă la locul săntăin, că Garfield era unul din omenei cei mai integri si mai drepti, totuodata decisu a infrenă cu māna tare spuscat'a coruptiune si venalitate a functionarilor republicei, a caror portare nerușinata si hotișca, a inceputu se afle imitatori si in Europ'a.

Corespondentie particularie ale „Observatoriu".

Din tiēr'a Oltului, 20 Sept. 1881.

On. dle Red.!

Intre multele calamitati, căte se revērsa pe fiacare di asupra nostră, este si sporirea fereilor raportor, intr'unu numeru spaimantatoru. Cá se ve poteti face o idea despre acăsta, voiu aminti unu singuru casu. In vîr'a anului curentu au mancatu ursii numai de pe hotarul comunei Avrigu preste 25 (douăzeci si cinci) de vite cornute, dintre care 7, di siepte vaci ale lui Ioanu alu lui Pavelu; mai multi cai, o multime de oi si porci.

Cătu va fi de mare numerulu si pretiul tuturor vitelor mancate de acele bestie, in tōte comunele dela pôlele muntilor nostrii, Ve poteti inchipi. Daca n'asuu fi convinsu că batu tōc'a la urechile surdului, V'asuu mai intretiné cu asemenei amenunțe; era asia imi voiu reservă dreptulu, pe de alta-data, candu nu voru mai fi vite, si bestile voru incepe se mance omeni.

Omeneii pe cari iaru potea mancă ursii, totu numai Romani aru fi, era de Romani nu e paguba, sunt prea multi si altcum. Sunt alte griji mai mari, la noi in tiéra, de ex. cum s'ar potea impiedecă, că pe viitoru se nu se mai pôta intalni Romani carturari din Transilvania cu cei din România. Ai tractă că pe nihilist din Russi'a si a nu le dă paspôrte, nu ajunge; cu totul alte midiulice trebuescu. Se voru aflat; omulu este intielegut.

Inainte cu 14 dile s'a tīnētu o góna la ursi pe hotarul Avrigului. Au fostu 11 in góna; unul s'a puscatu, era alti 3 sau dusu raniti, 7 au trecutu neobservati, precum se dice; eu inse credu că au trecutu pe lângă venatori, cari au fostu buni bucurosi, că nu iau observat ursii pe densii. Ce se le faci! dara totusi n'au fugiti, precum cetisem intr'unu diariu din Clusiu in anul 1879, că vreo căteva sute de secui si nemti fugisera acasa din góna.

In urm'a acesteia satenii au petitionat la guvern pentru permissiunea de a potea tīne venatore. Permissiunea inca n'a venit, era ursii dracului se folosescu de ocasiune si omora la vite.

In 19 l. c., la rogarea satenilor, s'a constituit o societate de 20 domni venatori din Sibiu, intre cari Escel. sa dnulu comandante militariu Bauer, domnul generalu Koczi, dnulu Jos. Sterea Siulutiu, mai multi dni oficiari, advocati si altii, s'a dusu la Avrigu, unde in 20 ale l. cur. s'a facut o góna, in care s'a puscatu unu ursu mare si frumosu, era alti doi ursi, dintre cari unul, judecandu de pe urm'a densului, a fostu unu „colosu", inchinandu-se cu sanetate, s'a de-partat.

Ursulu i-a puscatu George Ranga, unu nepotu alu lui George Ranga, despre care inainte cu doi ani s'a facutu amintire in colonele „Observatoriu".

Venatori romani, — pentru unu omu care se interesează de obiceiurile si de observarile acelora — sunt nespus de minunati in felul loru.

Vatavulu (conducatoriu), care desemna fiascecarui venotoriu „puso'rea" unde are se remana la pâna, merge inainte, toti venotorii după elu in cea mai mare tacere. — Romanulu se simte cu unu capu mai inaltu că alta-data, pentru că „toti" au se asculte de comand'a densului.

Unde arata elu cu degetulu, acolo are se remana „ori-si cine", fără contradicere.

Asiedandu vatavulu pe unu domnu la poteca, s'a uitatu dreptu in ochii densului, si atingendu si nititelu palari'a cu man'a, a disu cu ingrijire, pe care eu amu privit-o de ironia: se audim de bine dnule!

Eu, inpsiș de curiositate, numai decât me dusei la vatavu si ilu intrebaiu: „Ce intielegi dta prin cu-vintele aceste?"

— Ce se intielegu; nu mi se'npare că domnulu acela ar fi de neamu de venotoriu. Se nu i se intempe vreo nenorocire. Eu nu cunoscu pe acesti domni, care cătu pôte, de aceea ii voiu mestecă cu Romanii; o se mai punu ici colea si căte unu Romanu lângă densii. Ursulu e alu dracului, vine că siopere'a, si numai ce te pomenesci cu elu in cărcă.

Pe dta nu te mai intrebaiu: că se-ti dă vreunu Romanu de ajutoriu, sau ba? Spinea betranulu Ranga — fia ertatu — că te-a intrebatu inainte cu mai multi ani, cându ai venit ușa data la noi la góna; era dta ai respunsu glumindu: Ce drac se faca „doi Romani" la unu locu. — Eu am pusu la cele mai bune locuri, totu venatori „de nadejde"; la dicul locului, unde ese poterea gónei, am pusu pe domnii generali, apoi pe dta. Vai, vai! cum o se mai trasnescă puscile „puso'rea" acăsta; imi ride anim'a de acum.

— Intr'adeveru si mie ini ridea anim'a. Ursulu ar fi si esitu dreptu la noi afara, daca unu capau care

si-a rosu sfôr'a, nu'lui alungă cu latratul lui. O singura puscatura a trasnitu; după o minută altă.

- Ce e mei George?
- Ce se fia? ursulu.
- A cadiutu?
- D'apoi cum! daca'ti impli arm'a „cu nadejde", trebuie să cadi.

— Èn spune'mi cum s'a intemplat?

Cum se se intempe, vediindu eu că ursii nu vinu in góna, cugetam că n'o se fia. A venit o vulpe; eu de si era opriu a trage in vulpe, am puscatu-o, credindu că puscatur'a mea n'are se sparie pe ursi. Candu mi'am incarcat arm'a, audu unu sgomotu in tufe, venindu dreptu asupra mea. — Acela e gonaciu care vrea se se ascunda, vrea se fuga. Cum va fi de surprinsu, cugetam in mine, candu me va vedea.

Candu am prinsu capsula intre degete, că se o punu pe titl'a puscei (pistonu), se desface desimea din aintea mea, si ce se vedi, in locu de gonaciu era ursulu, facia cu mine de 7 pasi. Celealte le scii dta domnule, ce se'ti mai spunu.

Candu a trasnitu arm'a, ursulu a cadiutu la picioarele mele; si-a strinsu de vreo căteva ori ghiarele, că si candu ar fi vrutu se prindia cu ele, apoi a morit.

Frumosu actu de barbatia din partea venatorului; totu odata o puscatura classica. Glontiul a intrat lângă ochiul dreptu, si a esită pe de asupra ochiului stangiu.

Romanulu avea o pusca numai cu o tieve.

Ce engeti iubite cetitoriu, cîndu aceste sire, pôte că lungită pe sofa cu usi'a si cu ferestrele incuiate in deplina securitate? Daca glontiul mergea cu cătu e latulu cutitului mai susu, ori mai josu, ce avea se patia venatorulu?

De sigur că in locu se ducemu ursulu in fundulu carului, amu fi dusu pe venotoriu.

Ursulu s'a licitat in fața locului cu 14 fl. v. a.; banii s'a daruitu pentru vinarsu pe sém'a gonaciloru, carora li se dedesera inca döae ferii de vinarsu; era George Ranga mai fă daruitu pe de asupra cu 5 fl.

Societatea acăsta de domni va continua venatoarea Vineri, Sambata si Domineca in muntii Cibinului.

Primiti domnule Redactoru etc.

Sciri diverse.

(Banconotele de 10 fl.). Dela 1 Oct. pâna la 31 Decembre a. c. banconote austriace vechi de 10 (diece) fl. v. a. se primescu că plată si pentru schimbare numai la centralele bancei austro-ungur. din Viena si BPest'a; la celealte banchi se voru primi numai in schimb.

Bibliografia.

A esită de sub tipariu si se află de vendiare pe la tōte librariile cu 45 cri sau 1 leu nou:

— Calindariulu bunului economu pe an. comunu 1882 intocmitu de D. Comisia si Eugen Brote. Cu mai multe ilustratiuni intercalate in tecstu. Anulu VI. Editur'a tipografie Jos. Drotleff. Formatu 8-va mare, pagine 134, afara de inserate.

Acestu Calindariu e intocmitu din trei parti principali: insusi calindariulu cu adaosele sale, cum Genealogia, tarife de posta si telegrafu, mesuri, timbre, cu unu sfatulorii juridicu la acestea; a dou'a parte economică cu ilustratiuni, si partea a treia beletristica.

Sz. 1509/1881 Sz. biro.

(51) 3-3

Licitatiune de esarendare.

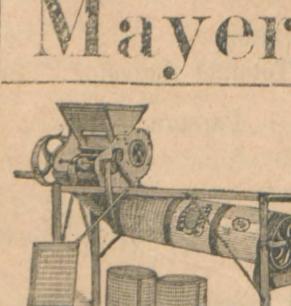
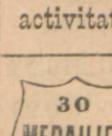
Pre basea conclusului representantiei comunale Saliste Nr. 611/1881 se va esarenda dreptulu căciu-maritului pentru periodulu de trei ani urmatoru dela 1 Januaru 1882 pâna la ultim'a Decembrie 1884 in 25 Septembre a. c. st. n. la 10 ore a. m. in cancelari'a comunei Saliste pre calea licitatiunei publice.

Condițiile se potu ceta pâna la dio'a susu stabilita in cancelari'a pretorelui cercuale.

Doritorii licitanti se incunosciintia cu acea observară, că inainte de inceperea licitatiunei publice, si ofertele bine instruite se voru primi, si fiacare licitantuva depune vadu de 10%, după 6400 fl. v. a.

Saliste, 13 Septembrie 1881.

Pretorele cercului.

Pentru	sortat u grauntie	cele mai acomodate
Originalu	Mayer	Treiatarorie
22.000 masine in activitate		Se se cera marc'a fabricei
30 MEDAILLEN		

J. Grossmann

Waitzner-strasse 76 | Budapest | Waitzner-strasse 76

(33) 6-10

Publicatiune.

Comisiunea, chiamata in sensulu §. 22 din art. de lege XLII alu anului 1870 spre a verifică listele contribuabilitorii celor mai mari sau ale virilistilor, isi va tīne siedintele in localitatile oficiului comitatensu din Sibiu dela 26 pâna inclusive 28 Septembre 1881 st. n. Acăsta se aduce la cunoștința publică cu acelu adăosu, că sub tempulu susu atinsu liste mentionate voru fi espuse intuiției fiacarua in cancelari'a prototarului comitatensu, unde se voru si primi evenuale reclamari pentru inducerea celor indreptatiti in acelea liste.

In intielesulu §. 24 din citatulu art. de lege se provoca deci toti acei Domni, carii voiesc a profită de favorea §-lui 23 alu legei mentionate, că sub durat'a amintitelor siedintie se se insinue la subscrișa comisiune verificatore verbalmente sau inscris, si cu atâta mai virtuosu se'si documentatice indreptatirea, că-ci altcum voru remanea pentru asta-data lipsiti de favorea §. 23, după care in casu de insinuare si de documentarea indreptatirei, vine de a li se socioti contributiunea dupla.

Sibiu, in 18 Septembrie 1881.

Comisiunea verificatore.

Ad Nr. 291/1881.

Publicare de concursu.

(Continuare dela N. 73.)

X. Dupace studentele Bartolomeu Baiu dela scol'a comercială din Brasovu a depusu esamenul de maturitate si cu acela si-a inchisit cursul dela acea scolă, fără că se facă cunoscutu subscrișul comitetului, stipendiul de v. a. 70 fl. votat de către adunarea generală la poziunea 15 din budgetu, se declara de vacantu, si totuodata se publica prin acăsta concursu nou pe langa urmatorele conditii:

1. aspirantii la acea bursa de 70 fl. au se-si inaintedie suplicele loru la subscrișul comitetului nesimtitu pâna in 31 Octobre st. n. a. c.; era acelea trebuie se fia insocite de:

2. carte de baptismu in originalu sau in copia legalisata;

3. testimoniu dela respectiva directiune scolastica; cumca frecuenta in realitate vre-un'a din scol'e co-merciale regulat;

4. atestatul de paupertate si in casu de asia, de stare orfana.

Din siedint'a comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatură română si cultură poporului romanu-tinuta in Sibiu, 15 Septembrie st. n. 1881.

Jacobu Bologa,

G. Baritiu,

secret.

Estrusu din Catalogu de carti romanesci din libraria romana alui W. Krafft in Sibiu.

Robinson în insula sa	9 broș.
Rozek J. Al., Chrestomatia scurtă din poeti latini	30
Snove săpovesci populare, adunată din gura poporului	50
Stefanelli Joan, Catechetica biserică dreptocredințoare resărăit.	5.
Catechete, Tom. I. tractant ist. bibl. a testam. veche	5.
Tom. II. tractant ist. bibl. a testam. nou, broș. fl. 5, cu carta Palestinei	6.
III. tractant invetăture dogmatice și morale ale bisericii dreptocredințoare resărăit.	5.
Stera Siulutiu J., Din memorialul lui. Continuare din lacrima ferbinte. Partea II.	50
III. și IV.	80
Teutschländer W. St., Michael der Tapere	2.20
Vermont R. V., Blondinul din Namur și Paşa dela Buda	75
Plutusal. Narațiune americană după Fr. Gerstäcker	75
Xenopol A. D. Dr., Resboale dintr-o Russi și Turci. 2 vol.	3.50
Istoria universală. Partea I. Istoria veche	1
Xenopol N. D., Brazi și Putregaiu. Roman orig.	1

Tablouri in colori

tipărit frumos, reprezentând bătăile avute de bravi ostensi români pe câmpile Bulgariei și anume: Caderea Plevnei, Capitularea Plevnei, Trecerea armatei române in Dobrogea, Luarea Redutelor Grivita, Luptele de la Opanes, Luptele de la Smardan, Luptele de la Schit (Rach